

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Corpus Doctrinae Christianae

Melanchthon, Philipp

Lipsiae, 1572

VD16 M 2890

I. Quid sit Ecclesia sancta?

urn:nbn:de:hbz:466:1-36094

815

RESPONSIONES SCRIP-
PTAE A PHILIPPO MELANCH-
THONE, AD IMPIOS ARTICV-
LOS Bauaricæ inquisitionis.

PRIMA QVAESTIO.

QVID SIT ECCLESIA SANCTA.

RESPONDEO.

ECCLESIA IN HAC VITA EST COETVS AMPLECTEN-
tium Euangelium, & recte utentium Sacramentis, in quo filius
Dei per ministerium Euangelij uere est efficax, & multos regenerat
uoce Euangelij & Spiritu sancto, & facit hæredes uitæ æternæ, & sunt
in eo cœtu multi electi & alij non sancti, sed tamen de uera doctrina
consentientes. **H**ÆC definitio prorsus congruit cum descrip-
tionibus, quæ sunt in cap. 13. Matthæi, de semine & de sagena. Et hæc
Ecclesia dicitur sancta in hac uita *κατὰ συνειδήσειν*, quia uere filius
Dei in ea regnat, & multa sunt membra sanctificata spiritu sancto &
electa. **F**IT autem à principali nuncupatio, & membra sancti-
ficata uisitate nominantur uiua membra Ecclesiæ. Alij non sancti no-
minantur mortua membra, si tamen de uera doctrina consentiant.
Possunt autem & sancti habere aliquos errores, sed non euercentes
fundamentum, id est, articulos fidei, sicut Paulus inquit: Supra funda-
mentum extruunt alij aurum, alij stipulas. Et cæca ac infelix arrogan-
tia est, si putamus, nihil in nobis infirmitatis esse, nos nihil ignorare
ac omniscios esse. Quanta caligo fuit in Apostolis, qui quanquam
post resurrectionem uiderant initia nouæ & æternæ uitæ, tamen som-
niabant regnum politicum, & multi uolebant retineri cultus Leuiti-
cos. Et multa sunt improprie dicta in scriptoribus pijs, ut uix quis-
quam etiam tam disertus & tam circumspectus est, ut ubique uitare
possit *ἀνεργασίας*. Sicut apud Cyprianum multa horride de satisfac-
tionibus canonicis dicta sunt, ut cum ait, Frustra absolutionem pro-
nuntiar non seruanti ritum satisfactionis. Sed sancti sunt dociles, &
cedunt recte monenti. De his dicit Paulus: Infirmitatem in fide assumite.
Comedens non abiciat non comedentem, Deus enim assumpsit eum.
Qui autem palam defendunt idola, aut aliquem articulum fidei euer-
tunt, si non retinent fundamentum. Sicut Papiſtæ defendentes adora-
tionem panis in circumgestatione, & mercarum missæ. Item, inuoca-
tionem mortuorum. Item, Delentes doctrinam de fide gratis accipi-
ente remissionem & reconciliationem. Tales blasphemi etiam si do-
minantur

Gg 3

minantur in Ecclesia, tamen nequaquam sunt membra Ecclesie, nec
viva nec mortua, sed prorsus existimandi sunt esse anathemata, sicut
Paulus inquit: Si quis aliud Evangelium docet, anathema sit.

RESPONDITUR igitur clare, quid sit Ecclesia, & qui homines
sint Ecclesia, & quomodo dicatur sancta. Iam dicamus de signis mon-
strantibus Ecclesiam, & quomodo sit visibilis.

SECUNDA QVAESTIO.

QVAESUNT SIGNA MON-
strantia Ecclesiam Dei?

RESPONDEO. Signa tria sunt monstrantia Ecclesiam, ne-
cessaria & uniuersalia, doctrinae Evangelij incorrupta professio vltis
Sacramentorum conueniens diuinæ institutioni: & obedientia debita
ministerio Evangelij. De primo & secundo dicitur: Oes meæ uocem
meam audiunt. Item, Fundamentum aliud poni non potest, præter il-
quod positum est, quod est Christus Iesus. Item, Vna fides, unum bap-
tisma. Et de omnibus simul dicitur: 1. Cor. 1. Idem dicatis omnes, nec
sint inter vos schismata, & sitis coagmentati eadem mente & eadem
sententia. Item, Obœdite præpositis uestris. Hæc tria signa sunt ne-
cessaria. SED aduersarij deducunt homines ad alia signa, in-
delicet ad politiam humana autoritate in Ecclesia constitutam. Di-
cunt signa esse Ecclesie, ordinem Episcoporum, Romani Episcopi pri-
matum, & deinde successionem ordinariam Episcoporum, & simili-
tudinem rituum, qui humana autoritate in Ecclesia instituti sunt. Hic
breuis est responsio de Romano Episcopo & de alijs. Quantumcumq;
amplificatur illa authoritas, tenendæ sunt hæc regulæ: Fugite idola.
Item, Si quis aliud Evangelium docet, anathema sit. Cum igitur ma-
nifestum sit, Romanum Episcopum & agmen Episcoporum ipsi adiu-
ctum defendere idola, & iniustam crudelitatem exercere ad delendum
ueram doctrinam, necesse est ab eis dissentire, sicut necesse fuit dissen-
tire & discedere à Iudaico pontifice & Leuiticis sacerdotibus, cum
tamen notissimum esset, sacerdotium illud diuinitus institutum fuisse.
Ecclesia, manifestum est ex illis dictis: Regnum Dei non est esca nec
potus, &c. Item, Nemo uos arguat in cibo & potu, &c.

TERTIA QVAESTIO.

AN SIT VISIBILIS ECCLESIA?

RESPONDEO. Veram Ecclesiam etiam in hac uita esse vi-
sibilem cœtum, sed non ut regnum pontificium. Erat visibilis cœtus in
Iudæa audiens Zachariam & Simeonem, Maria, Elisabeth, Ioseph,
Anas,